

Det farlige Arktis

Forsvaret melder om stor militær øvelse i mars 2024. Øvelse Nordic Respons vil ha soldater fra 14 land til å øve i Finnmark. Samtidig advarer de mot russisk påvirkningskampanjer. Da vil jeg spørre om advarselen er for å unngå kritiske ytringer og debatt om denne øvelsen?

Jeg er ikke ukjent med debattstilen om at kritiske ytringer til NATO blir møtt med stampling om å gå fiendtlige makters ærend. Det er en farlig innskrenking av ytringsfriheten. Jeg registrerer at forsvaret også går i rette med sine egne. [NRK/Troms](#) melder at tidligere forsvarstopp fra sjøforsvaret, Lars Saunes, advarer om at Arktisk er blitt en av de farligste plassene i verden. Konfliktnivået er økt dramatisk de siste 10 årene.

I dette bildet er det urovekkende at vi ikke skal få diskutere om Finnmark skal gjøres til øvelsesområde for konflikt. Tidligere har vi hatt en sjølpålagt linje om ikke å gjennomføre øvelser med utenlandske soldater øst for Lyngelinja. Det var for ikke å provosere vår nabo i øst. Slik har Norge sikra fredelige sameksistens her nord. Nå skal både havområdet utenfor Finnmark og vegene brukes til å transportere utenlandske soldater til grensa mot Russland.

Vi har gått fra dialog med vår nabo i øst til å provosere. Vår sikkerhetspolitikk er nå ensidig lagt på avskrekking. Denne forsvarsstrategien kan føre til at vi her nord har et nytt konfliktområdet. Det må kunne diskuteres politisk uten at forsvaret skal blande seg inn med å advare mot ytringer.

Arktisk er kommet i fokus av verdenssamfunnet, særlig fra stormaktene USA, Russland og Kina. Norge har interesse av å ta ned dette konfliktnivået. Her ligger store olje- og gass-ressurser. Ismeltinga har muliggjort Nordøstpassasjen til vår kommende «silkevei». Arktisk er en buffersone mellom stormaktene USA og Russland. Deres interesser står i motsetning til Norges interesser. Her er de store atomvåpenlagrene. Det er over Nordpolen spionsatellittene går, og bakkestasjonene på Svalbard er for nedlasting av overvåkingsdata fra hele kloden. Vår suverenitet over øygruppa er avhengig av traktatlandene.

Misforståelser og feile avgjørelser kan føre til krig mellom stormaktene på norsk jord her i Troms og Finnmark. La oss tenke at kystvakta vil kontrollere en russisk fiskebåt, eller at en norsk fiskebåt oppbringes. Det har hittil vært uskyldige hendelser. Nå kan en slik kontroll komme ut av kontroll siden spenninga er stor. Norge mangler politiske diplomater, slike som vi hadde da delelinja ble satt. Vi mangler ansvarlige personer i forsvaret da militæret nå er underlagt USA. Vi mangler en fredsbevegelse som kan presse politikerne både i øst og i vest. Derfor er en militærøvelse som Nordic Respons så farlig. Arktis kan bli det neste konfliktområdet etter Midtøsten.

Om noen ønsker å vite hvor jeg står i slike konflikter, så vil jeg si at maktkamp mellom stormaktene er ikke klassekamp. Jeg ønsker allianse mellom arbeiderklassen både i USA, Norge og Russland. Det står klarere og klarere for meg at arbeiderklassen og undertrykte må stoppe kapitalismens rovdrift på natur og mennesker.

Frode Bygdnes